

Sygn. akt IV U 1810/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 kwietnia 2014 roku

Sąd Okręgowy w Tarnowie – Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR del. Jacek Liszka

Protokolant: st. sekr. sądowy Małgorzata Houda

po rozpoznaniu w dniu 30 kwietnia 2014 roku w Tarnowie na rozprawie

sprawy z odwołania M. K.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (...) w T.

z dnia 3 października 2013 roku nr (...)

w sprawie M. K.

przeciwko Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (...) w T.

o emeryturę rolniczą

oddala odwołanie.

Sygn. akt IV U 1810/13

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 30 kwietnia 2014 roku

Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (...) w T. decyzją z dnia 3 października 2013 r., na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 1403 z póź. zm.) odmówił M. K. przyznania emerytury rolniczej z uwagi na to, iż nie udowodniła ona wymaganego co najmniej 25 letniego okresu podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników.

M. K. odwołując się od powyższej decyzji domagała się jej zmiany i przyznania emerytury poprzez uwzględnienie okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 11.06.1974 r. do 31.12.1982 r. Jak podniosła, wówczas faktycznie pracowała w gospodarstwie rolnym rodziców, nawet wtedy, kiedy już nie zamieszkiwała w tym gospodarstwie, tylko dojeżdżała ze swojego miejsca zamieszkania.

W odpowiedzi na odwołanie Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (...) w T. wniosła o jego oddalenie, podnosząc argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji. Ponadto stwierdzono również, iż w okresie, którego zaliczenia domagała się odwołująca, nie zamieszkiwała ona już w domu rodzinnym, lecz po wyjściu za mąż była zameldowana na pobyt stały w D.. Co więcej, w tym niewielkim gospodarstwie rolnym poza odwołującą było zameldowanych aż 4 osoby dorosłe (rodzice i dwaj bracia), a zdaniem KRUS brak było tam czynności, które mogłyby być wykonywane przez 4-5 osób dorosłych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny sprawy:

M. K. urodziła w dniu (...)zatem (...) r. ukończyła 62 lata. W zaskarżonej decyzji ZUS uwzględnił odwołującą się okres pracy i ubezpieczenia w gospodarstwie rolnym w wymiarze 18 lat, 2 miesiące i 27 dni, to jest między innymi okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 9.08.1967 r. do 10.06.1974r.

Dowód: akta KRUS

Rodzice ubezpieczonej S. i M. G. prowadzili gospodarstwo rolne w miejscowości W. o powierzchni ok. 1 ha. Na to niewielkie gospodarstwo składał się dom mieszkalny, stajnia, stodoła, duży ogród. W ogrodzie były porzeczki, jabłka, pszczoły. Uprawiano ziemniaki, buraki, kukurydzę, zboża było niewiele. Hodowano krowy, kury, świnie, maszyn rolniczych ani konia nie było. W gospodarstwie tym pracowali poza odwołującą jej matka, ojciec w ograniczonym zakresie, gdyż pracował też w GS oraz brat A..

Odwołująca w okresie kiedy była zameldowana w domu rodzinnym do dnia 10.06.1974 r. pracowała stale w tym gospodarstwie. Poza nią i rodzicami byli tam też zameldowani jej dwaj bracia. Jeden z nich jednak nie mieszkał już z rodziną i studiował, a drugi – A. G. pomimo choroby pracował wówczas w tym gospodarstwie i od dnia 26.10.2001 r. miał przyznaną w KRUS emeryturę rolniczą z tego tytułu.

Dowód: - zeznania odwołującej się – k. 13,

- zeznania świadków B. K. i J. C. – k. 12,

- akta KRUS odwołującej się i jej brata A. G..

W 1972 r. ubezpieczona wyszła za mąż i od dnia (...) była zameldowana u teściów w D., nadal jednak zamieszkiwała w gospodarstwie rolnym rodziców. Sytuacja ta miała miejsce do dnia 26.11.1979 r., kiedy to uzyskała mieszkanie spółdzielcze i przeniosła się z mężem do D.. Wówczas dalej pomagała matce w gospodarstwie rolnym i przyjeżdżała do W. pracować jednak już nie codziennie i nie w takim wymiarze jak uprzednio.

Dowód: - zeznania odwołującej się – k. 13,

- zeznania świadków B. K. i J. C. – k. 12,

- akta KRUS.

Powyższy stan faktyczny sprawy Sąd ustalił na podstawie zalegającej w aktach sprawy dokumentacji zgromadzonej przez KRUS oraz zeznań odwołującej się i świadków.

W całości podzielił Sąd wnioski i tezy wypływające z dokumentów. Ich autentyczność oraz wiarygodność nie były kwestionowane przez żadną ze stron. Brak więc było jakichkolwiek podstaw – także takich, które należałoby uwzględnić z urzędu – by dokumentom tym odmówić właściwego im znaczenia dowodowego. Stąd stosownie do treści art. 244 § 1 kpc dokumenty urzędowe stanowiły dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone, a dokumenty prywatne, że osoba która je podpisała złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie (art. 245 kpc).

Co do zasady wiarygodne w ocenie Sądu były także zeznania odwołującej się, jak i świadków. Korespondowały one z materiałem dowodowym zgromadzonym w niniejszej sprawie. Depozycje te nie zawierały wewnętrznych sprzeczności, były logiczne i spójne. Razem wzięte dały pełny i jasny obraz badanej rzeczywistości. Można jedynie wspomnieć, iż Sąd nie dał wiary twierdzeniom słuchanych w sprawie osób, kiedy zeznawały, iż brat odwołującej A. G. nie pracował w gospodarstwie rolnym rodziców. Jak wynika bowiem jednoznacznie z jego akt rentowych z KRUS pracował on w tym gospodarstwie i z tytułu tej pracy nabył prawo do emerytury rolniczej którą pobierał.

Sąd Okręgowy rozważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 19 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 1403 z póź. zm.) emerytura rolnicza przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia łącznie następujące warunki:

1)osiągnął wiek emerytalny określony w ust. 1a i 1b;

2) podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 25 lat, z uwzględnieniem art. 20 (ust. 1).

Wiek emerytalny dla kobiet urodzonych w okresie do dnia 31 grudnia 1952 r. wynosi co najmniej 60 lat (ust.1a pkt 1).

Z kolei po myśli art. 20 ust. 1 powyższej ustawy do okresów ubezpieczenia wymaganych zgodnie z art. 19 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2 zalicza się okresy:

1)podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników indywidualnych i członków ich rodzin w latach 1983-1990;

2) prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym, po ukończeniu 16 roku życia, przed dniem 1 stycznia 1983 r.;

3)od których zależy prawo do emerytury zgodnie z przepisami emerytalnymi.

Okresów, o których mowa w ust. 1, nie zalicza się do okresów ubezpieczenia, jeżeli zostały one zaliczone do okresów, od których zależy prawo do emerytury lub renty na podstawie odrębnych przepisów (ust. 2).

Przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948r. (ust. 3).

Mając na uwadze powyższe przepisy należy stwierdzić, iż ubezpieczona osiągnęła już wymagany wiek emerytalny wynoszący 60 lat, jednak aby uzyskać przedmiotowe świadczenie musiała wykazać co najmniej 25-letni okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników. Na niej to bowiem zgodnie z art. 6 kc spoczywał ciężar udowodnienia tej okoliczności. W przeprowadzonym postępowaniu sądowym odwołująca nie udowodnił jednak niezbędnej przesłanki do uzyskania emerytury. Sąd bowiem nie uwzględnił jak tego domagała się skarżąca okresu pracy po dniu 26.11.1979 r., kiedy to odwołująca faktycznie zamieszkała w oddalonej od gospodarstwa rodzinnego D.. KRUS natomiast uwzględnił tylko wcześniejszy okres ubezpieczenia (do dnia 10.06.1974 r.), a więc do momentu kiedy ubezpieczona była zameldowana w tym gospodarstwie w miejscowości W..

W tym kontekście warto zaznaczyć, iż dla zaliczenia okresu pracy w gospodarstwie rolnym do uzyskania świadczenia emerytalnego istotna jest okoliczność faktycznej, stałej pracy w tym gospodarstwie.

Przepis art. 6 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników zawiera definicję domownika, za którego uważa się osobę bliską rolnikowi, która ukończyła 16 lat, pozostaje z rolnikiem we wspólnym gospodarstwie domowych lub zamieszkuje na terenie gospodarstwa rolnego, albo w bliskim sąsiedztwie, stale pracuje w tym gospodarstwie rolnym i nie jest związana z rolnikiem stosunkiem pracy. W świetle zatem, przepisów powołanej ustawy dla zaliczenia okresu pracy na gospodarstwie rolnym po 16 roku życia do okresów ubezpieczenia bez większego znaczenia pozostaje fakt formalnego innego miejsca zameldowania odwołującej w okresie od 10.06.1974r. do 26.11.1979r., kiedy to już po ślubie w dalszym ciągu zamieszkiwała w tym gospodarstwie i co istotne stale, codziennie tam pracowała. Dlatego też zdaniem Sądu uwzględnieniu do okresów ubezpieczenia wymaganych dla uzyskania emerytury podlega również powyższy okres pracy w gospodarstwie rolnym. Nie ma to jednak większego znaczenia dla uzyskania prawa do przedmiotowego świadczenia przez odwołującą, skoro i tak nie posiada ona wymaganych 25-lat podlegania ubezpieczeniu. Nie można bowiem uznać za stałą pracę w gospodarstwie rolnym późniejszego okresu tj. począwszy od dnia 26.11.1979r., kiedy zamieszkiwała wraz z mężem w D.. Nawet dając wiarę jej zeznaniom, iż wówczas również pomagała matce w prowadzeniu gospodarstwa rolnego, to takiej doraźnej pomocy nie można uznać za codzienną, stałą pracę w tym gospodarstwie (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 28.06.1991 r., III Aur 23/91, OSA 1992/2/11). Z

zeczności samej odwołującej wynika, że wówczas dalej pomagała matce w gospodarstwie rolnym i przyjeżdżała do W. pracować jednak już nie codziennie i nie w takim wymiarze jak uprzednio.

Wobec powyższych okoliczności, na mocy powołanych przepisów ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników i art. 477¹⁴§ 1 kpc, należało orzec jak w sentencji.